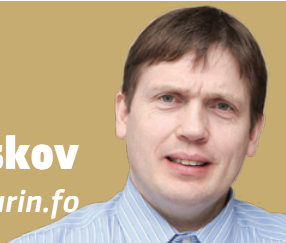

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

FLOKSHOPPARAR OG FLOKSAGI

At hoppa flokk úr flokki er vordíð eitt alsamt vanligari fyrirbrigdi, ikki bara í Føroyum, men eisini í øðrum londum.

Víst vóru tað fólk, sum skiftu flokk í gomlum døgum. Men hyggja vit í løgtingssøguna, so var tað púra óvanligt, at fólk fóru úr einum flokki í annan einans av persónligum ávum.

Av fyrstan tíð – tá vit finga floksbýti á tingi á valinum í 1906, høvdu vit Sjálvstýrisflokkinn og Sambandsflokkinn í at velja. So kom Javnaðarflokkurin.

Við Javnaðarflokkinum í 1928 kom ein onnur dimensjón upp í politikkin, sprottin úr sosialdemokratisku hugsjónini, sum hevði fingið

fastatøkur í Danmark og øðrum londum.

Í 1936 kom so mótspælið, tá Vinnuflokkurin varð stovnaður. Menninir handan flokkinn kastaðu saman við monnum úr Sjálvstýrisflokkinum og stovnaðu Fólkaflokkinn í 1940. Nú høvdu vit bæði samband /sjálvstýri og vinstra/høgra dimensjón í føroyskum politikki.

Søgna um fólkaatkvøðuna, har fleiri atkvøddu fyri loysing enn sambandi, sum endaði við heimastýrislógini, kenna vit. Ein beinleiðis avleiðing av hesum varð stovnanin av Tjóðveldisflokkinum í 1948.

Sum vera man hava fólk skift millum flokkar í hesum døgum. Men eftir 1948 eru bara hissini

broytingar farnar fram í so máta. Kjartan Mohr kom við Framburðsflokkinum í 1954, sum umvegis ymsar royndir endaði við Miðflokkinum hjá Jensi av Rana.

Tað sum eyðkendi føroyskan politikk hesi árin – vit kunnu siga eftir at Tjóðveldisflokkurin varð stovnaður, var at menn – tað vóru altíð menn – hildu seg til flokkarnar og til ta stevnu, sum flokkurin hevði. Hetta var galdandi í øllum flokkum, um enn í summum meira enn í øðrum.

Men tá vit koma upp í nítiárin, tá fer politikkurin at snúgva seg alsamt meira um persónar. Fólk vilja helst sjálvi sleppa framat – felagskapurin hevur minni týðning, og

ávisir persónar í flokkum persónifisera flokkinn við seg sjálvan. Tað heldur jú bara til eitt vist.

Allir flokkar, sum eru umboðaðir

á tingi í dag hava flokshopparar. Tað er tí regulin heldur enn undantakið. Men skulu vit varðveita flokkar – og skulu vit nærkast blokkpolitikki, har veljarin framman undan valinum veit, hvat hann velur, so krevst, at flokkarnir sýna meira dirvi, seta einstøku persónunum krøv. Tað er í lagi, at fólk skifta hugsjón. Men skulu vit framhaldandi taka flokkarnar fyri fult, so er krav ið so einfalt sum tað, at flokkarnir seta valdu umboðunum krøv. Tað skapar virðing.

» Flokkarnir mugu seta sínur valdu umboðum krøv

Á politiskari sjálmorðskós

Man skal hava serlig destruktiv evni fyri at klára at maltraktera ein flokk so meint, sum tey ráðandi í Gamla Sjálvstýri gera nú.

Til fólkatingsvalið var flokkurin á politiskari sjálmorðskós, og nú lögtingsval er skrivað út, so halda hesi fólkin fram á somu politisku sjálmorðskós, har ein talar í eyst og hin í vest. Formaðurin boðaði frá, at hann leggur frá sær, men nú tykist hann ikki hava hug til tað kortini.

Mikukvøldið varð faldari borin í hvørt hús. Helst er talan um ein gamlan faldara, tey hava havt liggjandi, tí har eru fólk í, sum ikki eru valevni longur, og har manglar hon, sum má metast sum høvuðsvalvni hjá flokkinum, Kristianna Winther Poulsen, sum á fólkatingsvalinum stillaði upp fyri fyrstu ferð.

Tað hevur sært fólk í flokkinum, at Kári á Rógvi í Kringvarpinum lætst sum um, at tey nú vóru so samd í flokkinum, at tey kundu senda út ein faldara – saman. So nógv hevur hetta sært eitt nú Rúnu Sivertsen, at hon hevur sent út tíðindaskriv, har hon enn einaferð mótmælir leiðslu floksins.

Tað ljóðar, at hon hevur meldað seg úr flokkinum, og at hon ikki hevur játtað endaliga uppstilling. Men hetta vil hon ikki vátta. Hinvegin hevur Sámál Petur í Grund, fyrrverandi landsstýris- og lögtingsmaður og formaður floksins, sum alt lívið hevur verið sjálvstýrismaður, meldað seg úr, tí hann vil ikki kennast við tað, tey fáast við í flokkinum.

Vit hava fyrr nevnt allar flokshoppararnar sum ø

søk til hugsjónarlaga stríðið í flokkinum. Har eru fráfallin javnaðarfólk og fólkaflösfólk sum skulu sameina síni vinstra og høgra og sjálvstýris og sambandssjónarmið við »stig-fyri-stig« sjálvstýrispolitikkin – og tá kann hugsjónin kámost.

Men flokkurin hevur eina vón fyri at yvirliva, og hon er Kristianna Winther Poulsen. Hon kann geva flokkinum ein nýggjan profil – og kanska vinna somu støðu, sum Margrethe Vestager hevur megnað í donskum politikki. Og so er Kristianna eisini av góðum sjálvstýrisbergi brotin!

Kárarnir og flokshoppararnir hava í øllum førum spælt fallit. Við teimum fer gamla Sjálvstýri í søguna, eins og í 1943 og í 1945 – og tá verður tungt at lyfta arvin aftur.

» Halda seg vera ov góðar at flyta niður

ÍTRÓTTUR Á SÍÐU 18

» Kann man sita í fleiri størvum?

KRISTIN VESTERGAARD
KJAK Á SÍÐU 13

Leypa fyri borð

Sjálvstýrisflokkurin, sum var ein lítil flokkur, er nú í vanda fyri at verða upp aftur minni.

Á síðu seks í blaðnum í dag, vita vit at siga, at eina av heilt góðu, gomlu stuðlunum hjá flokkinum, Sámál Petur í Grund, hevur meldað seg úr flokkinum.

Men nú kunnugerð Erhard Jacobsen, sum er limur í landsnevndini hjá Sjálvstýrisflokkinum, at eisini hann hevur meldað seg úr, eftir at hava verið virkin í flokkinum í 25 ár.

Men neyðstøðan hjá flokkinum endar ikki her.

Rúna Sivertsen, sum eisini hevur verið ein av fremstu vælevnum, sigur við Sosialin, at hon kann ikki samstarva við floksleiðsluna, sum nú er.

Hon hevur ikki hug at útgreina hetta, men hon stendur fast við, at tað er neyðugt at fáa nýggja floksleiðslu.

Kristina Toftegaard Larsen, sum somuleiðis er eitt av fremstu valevnunum, sigur, at hon umhugsar støduna í flokkinum, og um hon fer at stilla upp, sum støðan er nú, men enn hevur hon onga avgerð tikið, tí hon ætlar sær ikki at leypa framav.

Hon var eisini ein av teimum, sum høvdu kravt eykaðalfund leygardagin, men nú hevur floksleiðslan gjørt av, at hann verður ikki fyrr enn 20. oktober.

Hetta er Kristina Toftegaard Larsen, serstakliga ónøgd við, men hon metir at tað stríðið er tapt.

Sjálvandi kann lógin tulkast, men at biða við eykaðalfundinum, er at seta fólkaræðið til viks, tá ið eitt krav frá so mongum limum ikki verður gingið á mæti.

- Hetta sær ikki gott út og hetta hava okkara veljarar ikki uppiborði.

Í gjár skuldi Sjálvstýrisflokkurin hava fund fyri valevnunum, men vit sita, at tað vóru summi valevni, sum ikki móttu fyri at mótmæla støduni.

Men nú er eisini meiri enn óvist um tað yvirhøvur verður nakar eykaðalfundur tann 20. oktober.

Kári á Rógvi, floksformaður, mælir til, at onki hendir fyrr enn eftir valið, men at nýggjur formaður so verður valdur, tá ið tað er greitt, hvør verður valdur á ting.

Men hann stendur fast við, at sjálvur fer hann frá.

Meiri á síðu 6

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo